

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยก่อให้เกิดรายได้เงินตราต่างประเทศเช่นเดียวกับการส่งสินค้าออก ช่วยชดเชยการขาดดุลการชำระเงินของประเทศและกระจายการพัฒนาความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ทั้งเป็นการเพิ่มการจ้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยมี (Multiplier Effect) ในอัตราที่สูง และก่อให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 นับว่าเผชิญกับปัญหาที่รุนแรงส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ทำให้รัฐบาลต้องประกาศลดค่าเงินบาทเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวนั้น ธุรกิจท่องเที่ยวได้เข้ามามีบทบาทสำคัญมากในการกอบกู้เศรษฐกิจโดยเป็นการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาเพิ่มรายได้ของประเทศ จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจของไทยมานาน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้มีการขยายตัวอย่างมาก มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนเป็นจำนวนประมาณ 3.5 ล้านคน มีรายได้ประมาณ 5 หมื่นล้านบาท และเมื่อสิ้นสุดแผนฯ ฉบับที่ 6 ในปี พ.ศ. 2534 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนประมาณ 5 ล้านคน และมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 1 แสนล้านบาท (TDRI : โครงการศึกษาทบทวนแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 2536)

ต่อมาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) การท่องเที่ยวเป็นสาขาเศรษฐกิจที่ทำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศได้เป็นอันดับที่ 1 แม้ในช่วงพฤษภาคมปี พ.ศ. 2535 จะมีข่าวสารการให้ความรุนแรงในการปราบปรามประชาชนเผยแพร่ไปทั่วโลกก็ตาม โดยในปี พ.ศ. 2535 มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาประมาณ 5.14 ล้านคน ทำรายได้เป็นเงิน 123,135 ล้านบาท เมื่อสิ้นสุดแผนฯ 7 ในปี พ.ศ. 2539

มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาประมาณ 7.19 ล้านคน ทำรายได้เป็นเงินถึง 219,364 ล้านบาท และก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งแรงงานทางตรง และแรงงานทางอ้อมจำนวนมากถึง 1,362,440 คน โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 8.23 วัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 3,706 บาท

ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542 คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้เป็นปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541 – 2542 (Amazing Thailand 1998-1999) เพื่อรณรงค์ให้มีการเดินทางมาเยือนประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้วในการจัดงาน Visit Thailand year ปี พ.ศ. 2530 กอปรกับ ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2542 ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ในปี พ.ศ. 2541 และวโรกาสพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและใช้เป็นปัจจัยเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั่วทุกภูมิภาคเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทำให้ภาวะการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2542 ขยายตัวต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2541 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติขยายตัวต่อเนื่อง ทำให้ในช่วง 10 เดือนแรกมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยจำนวน 6,921,161 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 เทียบกับร้อยละ 7.3 ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว การขยายตัวในเกณฑ์ดีของภาวะการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2542 เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเป็นสำคัญซึ่งแตกต่างจากภาพรวมในปี พ.ศ. 2541 ที่ได้รับผลจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวจากยุโรป อเมริกาตะวันออกกลาง ทวีปออสเตรเลีย และเอเชียใต้ ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกลดลง

นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก พุ่งตัวและขยายตัวต่อเนื่อง โดยมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยทั้งสิ้น 4,047,312 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.8 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 2.3 ในระยะเดียวกันของปีที่แล้ว โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาคที่ฟื้นตัวและนักท่องเที่ยวหันมานิยมเดินทางท่องเที่ยวระยะใกล้ในภูมิภาคมากขึ้นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปชะลอตัวลงมากเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีที่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากแรงจูงใจด้านอัตราแลกเปลี่ยนลดลง และการแข่งขันที่รุนแรงจากประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทั้งในภูมิภาคเดียวกันและจากแหล่งท่องเที่ยวในยุโรป นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 เทียบกับร้อยละ 15.8 ในระยะเดียวกันของปีที่แล้วนักท่องเที่ยวจากตลาดหลัก คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา มีการขยายตัวสูงและต่อเนื่อง

นักท่องเที่ยวจากทวีปออสเตรเลีย ลดลงร้อยละ 0.6 เทียบกับเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.2 ในระยะเดียวกันของปีที่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากภาวะการณ์ในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ:มกราคม พ.ศ. 2543) จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าโครงการ Amazing Thailand การท่องเที่ยวมีส่วนเพิ่มรายได้เข้าประเทศในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำได้อีกทางหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2544 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามายังประเทศไทยทั้งสิ้น 10.06 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 นับว่าเป็นการชะลอตัวเนื่องจากผลของการก่อวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกา ทำให้นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทาง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากญี่ปุ่น ไต้หวัน และสหรัฐอเมริกา โดยโครงสร้างของนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2544 ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ร้อยละ 57 รองลงมาคือ ยุโรป ร้อยละ 25 และ อเมริกา ร้อยละ 7

ในส่วนภาคเหนือตอนบน การท่องเที่ยวยังขยายตัวอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกันคือ ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2535 มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในภาคเหนือตอนบนประมาณปีละ 4,080,355 คน มีอัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 3,198,656 คน (ร้อยละ 78) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 881,699 คน (ร้อยละ 22) ต่อมานักท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบนได้เพิ่มขึ้นเป็น 6,121,062 คน และมีอัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยว โดยเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 4,895,200 คน (ร้อยละ 77) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 1,225,862 คน (ร้อยละ 23) จะเห็นว่าในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เป็นต้นมาจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในภาคเหนือตอนบนมีจำนวนเพิ่มขึ้นตลอดอย่างต่อเนื่อง ในอัตราร้อยละ 8-10 ต่อปี จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามามากที่สุดในปี พ.ศ. 2539 คือ จังหวัดเชียงใหม่ (944,729 คน) รองลงมาไปคือ จังหวัดเชียงราย ลำปาง แม่ฮ่องสอน และน่าน ตามลำดับ

จังหวัดเชียงใหม่ นพบุรีศรีนครพิงค์ หรือเวียงพิงค์ ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 เป็นเมืองที่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการท่องเที่ยว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าละเมาะและภูเขา เนื้อที่ประมาณ 20,107 ตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศ ในปี พ.ศ. 2544 จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรทั้งสิ้น 1,600,850 คน เป็นชาย 791,537 คน คิดเป็นร้อยละ 49.46 เป็นหญิง 809,313 คน คิดเป็นร้อยละ 50.54 ของประชากรทั้งหมด จังหวัดเชียงใหม่แบ่งการปกครองออกเป็น 22 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ มีจำนวนตำบล 206 ตำบล และจำนวนหมู่บ้าน 1,822 หมู่บ้าน

จังหวัดเชียงใหม่ มีทรัพยากรการท่องเที่ยวหลากหลายประเภทที่น่าสนใจ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาที่มีความสูงที่สุดในประเทศ มีน้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน แหล่งน้ำ อุทยานแห่งชาติและวนอุทยานที่มีพืชพันธุ์ไม้ที่แปลกตา แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ศาสนสถาน เช่น มีเมืองโบราณหลายแหล่ง มีวัดสำคัญหลายแห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณีวัฒนธรรมและศิลปหัตถกรรม เช่น หมู่บ้านชาวเขาและชนกลุ่มน้อย หมู่บ้านชนบทที่ผลิตสินค้าประเภทศิลปหัตถกรรม มีงานประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น อีกทั้งยังมีสภาพภูมิอากาศที่เย็นสบายในฤดูหนาวและประชาชนในท้องถิ่นมีอุปนิสัยโอบอ้อมอารี มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ (เรียกกันว่าคนเมือง) ทั้งในแง่ของเสื้อผ้า การแต่งกาย การใช้ภาษา (คำเมือง) การออกแบบอาคารสิ่งก่อสร้าง (สถาปัตยกรรมล้านนา) เทศกาลประเพณี (รดน้ำดำหัว ยี่เป็ง ขันโตก) การแสดงการฟ้อนรำ รวมทั้งกิจกรรมนันทนาการ นอกจากนี้ประชากรยังมีทั้งชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น กะเหรี่ยง แม้ว เยาวี้อูเชอ อีเก้อ และลีซอ เป็นต้น และชนกลุ่มน้อย เช่น จีนฮ่อ กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่งที่นับได้ว่าเป็นสิ่งสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543)

จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมในสิ่งบริการอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ดี ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ที่สะดวกทั้งทางอากาศ มีบริการรถโดยสารสาธารณะเชื่อมต่อกับทุกจังหวัดและอำเภอ มีเส้นทางรถไฟผ่าน มีระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการจัดอยู่ในระดับที่ดี มีไฟฟ้าใช้เกือบทุกหมู่บ้าน มีโทรศัพท์ทุกระดับ มีน้ำประปาใช้ในหมู่บ้านเกือบทุกตำบล มีโรงพยาบาลในระดับอำเภอ และมีสถานอนามัยในระดับตำบล มีที่พักแรมระดับต่าง ๆ ในชุมชนสำคัญทุกแห่ง มีธุรกิจที่ให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น นำเที่ยว เช่ารถ ขายตั๋วโดยสาร เป็นต้น มีร้านอาหารหลายระดับ มีสินค้าที่เป็นของที่ระลึกประเภทต่าง ๆ

ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนที่เป็นเมืองสำคัญ และถือเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและบริการของภาคเหนือ อาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ มีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญดังกล่าว จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวจึงมีนักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ในรอบปี พ.ศ. 2543 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 3,085,477 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2542 คิดเป็นร้อยละ 0.6 โดยจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,773,621 คน (ร้อยละ 57.5) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 1,311,856 คน (ร้อยละ 42.5) ในส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2543 มีรายได้รวม 37,386 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2542

คิดเป็นร้อยละ 9.8 และในรอบปี พ.ศ. 2544 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3,175,861 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2543 คิดเป็นร้อยละ 2.92 โดยจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,683,600 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 1,492,261 คน ในส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2544 มีรายได้รวม 37,729 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2543 คิดเป็นร้อยละ 1 จะเห็นได้ว่าธุรกิจท่องเที่ยวทำรายได้ให้จังหวัดเชียงใหม่ปีละไม่น้อยโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่และสาเหตุและปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ และผู้วิจัยได้เน้นศึกษาถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากได้นำเงินตราเข้าประเทศมาใช้จ่ายเช่นเดียวกับการส่งสินค้าออกและมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันสูง เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวชาวไทย จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2543 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยเฉลี่ยแต่ละคนได้ใช้จ่ายเป็นจำนวน 3,168 บาท ซึ่งมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยแต่ละคนได้ใช้จ่ายได้ใช้จ่าย 2,511 บาท และในปี พ.ศ. 2544 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยเฉลี่ยแต่ละคนได้ใช้จ่าย 3,212 บาท ซึ่งมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยแต่ละคนได้ใช้จ่าย 2,469 บาท แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกับชาวไทยแล้วจะเห็นได้ว่ามีจำนวนน้อยกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราเพิ่มจะเห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอัตราเพิ่มสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ดังนั้นการศึกษาถึงและปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ นั้นจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนกำหนดนโยบายในการรณรงค์และส่งเสริมจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและชักจูงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจะศึกษาเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเยือนและพักค้างคืน ในจังหวัดเชียงใหม่โดยศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดปัจจัยทั้งหมดไว้ 6 หมวดคือ (1) ปัจจัยด้านศิลปวัฒนธรรม (2) ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (3) ปัจจัยด้านการ

บริการและอรรถศาสตร์ (4) ปัจจัยด้านความปลอดภัย (5) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย และ (6) ปัจจัยด้านอื่น ๆ

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่และทราบถึงสถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ เป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ได้ทราบแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบาย และพัฒนาส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงใหม่ให้มีมาตรฐานมากขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศต่อไป ทำให้ผู้เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ทราบว่าควรส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่โดยการเน้นกลุ่มเป้าหมายใดเป็นเป้าหมายหลัก

1.5 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.5.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อการศึกษา มีดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยวและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเชียงใหม่ ทางด้านประวัติของเมือง ลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากร วัฒนธรรม การปกครอง รวมทั้งโครงสร้างประชากรและสังคม เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเชียงใหม่

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายและรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีแหล่งที่มาของข้อมูลดังนี้

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 จังหวัดเชียงใหม่
- ด้านตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเชียงใหม่
- การทำอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่
- หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่
- จากเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ เช่น วารสาร จุลสารการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ได้จากการทำการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 180 ชุด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Random Sampling เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป รวมถึงผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวทั่วไปจำนวน 30 ชุด เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่

วิธีที่ใช้ในการศึกษา

นำข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิที่รวบรวมได้จะนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการเชิงพรรณนา (Descriptive Method) นำข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด นำมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำมาทำการวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์ทั้งในเชิงตัวเลขและเชิงปริมาณ และนำมาวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นปัจจัยต่าง ๆ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่